

Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il dövlət büdcəsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 5-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Maddə 1. Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il dövlət büdcəsinin gəlirləri 34 173 000,0 min manat, xərcləri 36 763 000,0 min manat (o cümlədən, mərkəzləşdirilmiş gəlirləri 33 397 645,0 min manat, yerli gəlirləri 775 355,0 min manat, mərkəzləşdirilmiş xərcləri 35 978 197,0 min manat, yerli xərcləri 784 803,0 min manat) məbləğində təsdiq edilmiş.

Maddə 2. Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il dövlət büdcəsinin gəlirləri mədəxi mənbələri üzrə aşağıdakı məbləğlərdə nəzərdə tutulmuş:

Sıra №-si	Gəlirlərin mənbələri	Məbləğ (manatla)
2.1.	Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	1 895 000 000,0
2.2.	Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	5675 600 000,0
2.3.	Hüquqi şəxslərin torpaq vergisi	47 400 000,0
2.4.	Hüquqi şəxslərin əmlak vergisi	336 000 000,0
2.5.	Əlavə dəyər vergisi	7 591 000 000,0
2.5.1.	Azərbaycan Respublikasının ərazisinə malların idxalına görə əlavə dəyər vergisi	4 215 000 000,0
2.6.	Sadələşdirilmiş vergi	333 300 000,0
2.7.	Aksizlər	1 531 000 000,0
2.7.1.	Azərbaycan Respublikasının ərazisinə malların idxalına görə aksizlər	173 000 000,0
2.8.	Yol vergisi	127 400 000,0
2.8.1.	Azərbaycan Respublikasının ərazisinə idxal olunan yanacaq görə və xarici dövlətlərdə qeydiyyatda olan avtonəqliyyat vasitələri sahibləri tərəfindən ödənilən yol vergisi	37 000 000,0
2.9.	Modon vergisi	158 300 000,0
2.10.	Gömrük rüsumları	1 475 000 000,0
2.11.	Azərbaycan Respublikasında istehsal edilən və qiymətləri tənzimlənən məhsulların kontrakt (səts) qiyməti ilə (ixrac xərcləri çıxılmaqla) ölkədəxili topdansaş qiyməti arasındakı fərqdən yığımlar	209 000 000,0
2.12.	Xarici dövlətlərə verilmiş kreditlər üzrə daxilolmalar	1 934 000,0
2.13.	Səhmlərində dövlətin payı olan müəssisələrdən alınan dividendlər	558 220 000,0
2.14.	Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqandan (qurumdan) daxilolmalar (transferin yuxarı həddi)	12 781 000 000,0
2.15.	Dövlət əmlakının icarəyə verilməsindən daxilolmalar	28 000 000,0
2.16.	Dövlət mülkiyyətində olan torpaqların icarəyə verilməsindən daxilolmalar	11 000 000,0
2.17.	Dövlət rüsumu	354 000 000,0
2.18.	Vergi orqanlarının xətti ilə toplanan sair daxilolmalar	21 000 000,0
2.19.	Büdcə təşkilatlarının ödənişli xidmətlərindən daxilolmalar	831 000 000,0
2.20.	Sair daxilolmalar	207 846 000,0

Maddə 3. Müəyyən edilsin ki, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi məqsədli büdcə fondu dövlət büdcəsinin aşağıdakı mədəxi mənbələri və fondların hesablarında ilin sonuna qalan istifadə olunmamış vəsait hesabına formalaşsın:

Sıra №-si	Gəlirlərin mənbələri	Məbləğ (manatla)
3.1.	Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi məqsədli büdcə fondu	523 940 000,0
3.1.1.	yol vergisi	127 400 000,0
3.1.2.	mülkiyyətdə və ya istifadəsində olan avtonəqliyyat vasitələri ilə sornişin və yük daşımaqlarını həyata keçirən şəxslər tərəfindən ödənilən sadələşdirilmiş vergi	6 700 000,0
3.1.3.	idxal olunan minik avtomobillərinə tətbiq edilən aksizlər	60 000 000,0
3.1.4.	idxal olunan avtonəqliyyat vasitələrinə tətbiq edilən gömrük rüsumu	96 400 000,0
3.1.5.	Azərbaycan Respublikasının ərazisinə beynəlxalq avtomobil daşımaqlarını tənzimləyən icazənin verilməsi üçün tutulan dövlət rüsumu	8 000 000,0
3.1.6.	nəqliyyat vasitələrinin, o cümlədən motonəqliyyat vasitələrinin, qoşqların və yarımqoşqların texniki baxışdan keçirilməsi üçün tutulan dövlət rüsumu	31 500 000,0
3.1.7.	sair daxilolmalar	11 340 000,0
3.1.8.	2024-cü il yanvarın 1-nə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi məqsədli büdcə fonduunun vəsaitinin qalıqı	182 600 000,0

Maddə 4. Azərbaycan Respublikasında istehsal edilən və qiymətləri tənzimlənən məhsulların ixracı zamanı məhsulların kontrakt (səts) qiyməti ilə (ixracla bağlı xərclər çıxılmaqla) ölkədəxili topdansaş qiyməti arasındakı fərqdən (SVOP əməliyyatları istisna olmaqla) dövlət büdcəsinə 30 faiz həcmdə yığım tutulur və bu yığımlar vergi ödəyicisinin vergilər, faizlər, maliyyə sanksiyaları və inzibati cərimələr üzrə digər borclarının ödənilməsinə aid edilir.

Maddə 5. Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il dövlət büdcəsinin mərkəzləşdirilmiş gəlirləri aşağıdakı mənbələr hesabına formalaşdırılır:

5.1. bu Qanunun 9-cu maddəsi ilə 2024-cü il üçün hər bir şəhər və rayon üzrə müəyyən edilmiş gəlirlərin müvafiq şəhər və rayonların yerli xərclərindən artıq olan hissəsi (müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi məqsədli büdcə fondularına aid edilənlərdən başqa);

5.2. gömrük rüsumları, Azərbaycan Respublikasının ərazisinə malların idxalına görə əlavə dəyər vergisi və aksiz, dövlət əmlakının icarəyə verilməsindən daxilolmalar, xarici dövlətlərə verilmiş kreditlər üzrə daxilolmalar, səhmlərində dövlətin payı olan müəssisələrdən alınan dividendlər, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqandan (qurumdan) daxilolmalar, sair daxilolmalar, dövlət büdcəsinin mərkəzləşdirilmiş xərclərindən maliyyələşdirilən büdcə təşkilatlarının ödənişli xidmətlərindən daxilolmalar, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi məqsədli büdcə fonduunun digər gəlirləri.

Maddə 6. Bu Qanunun 9-cu maddəsi ilə 2024-cü il üçün hər bir şəhər və rayon üzrə müəyyən edilmiş gəlirlərin müvafiq şəhər və rayonların yerli xərclərindən artıq olmayan hissəsi onların yerli gəlirlərinin formalaşdırılmasına yönəldilir.

Maddə 7. Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il dövlət büdcəsinin xərcləri funksional təsnifatın bəzi və köməkçi bölmələri səviyyəsində aşağıdakı məqsədlərə yönəldilir:

Sıra №-si	Xərclərin istiqamətləri	Məbləğ (manatla)
7.1.	Ümumi dövlət xidmətləri	4 822 234 382,0
7.1.1.	qanunvericilik və icra hakimiyyəti, yerli özünüidarəetmə orqanlarının fəaliyyəti	1 625 804533,0
7.1.2.	beynəlxalq münasibətlər	445 500 000,0
7.1.3.	xarici yardımlar	80000 000,0
7.1.4.	əlm	236 076 085,0
7.1.5.	seçkilərin keçirilməsi və statistika tədbirləri	110 935344,0
7.1.6.	büdcələrarası transferlər	351310000,0
7.1.6.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə verilən dotasiya (transferin yuxarı həddi)	343260000,0
7.1.6.2.	yerli (bələdiyyələr) büdcələrə verilən dotasiya	6500 000,0
7.1.6.3.	yerli (bələdiyyələr) büdcələrə verilən subvensiya	1 550 000,0
7.1.7.	dövlət borcu	1 972608420,0
7.2.	Müdafio və milli təhlükəsizlik	6 421047420,0
7.2.1.	müdafio qüvvələri	2 465 552086,0
7.2.2.	milli təhlükəsizlik	413 410402,0
7.2.3.	sərhəd xidməti	487 698516,0
7.2.4.	müdafio və milli təhlükəsizlik sahəsində tətbiqi tədqiqatlar	5 132430,0
7.2.5.	müdafio və milli təhlükəsizlik sahəsində edilən digər fəaliyyətlər	3049253986,0
7.2.5.1.	xüsusi müdafio təyinatlı layihələr və tədbirlər üzrə xərclər	3 000 000 000,0
7.3.	Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq mühafizə və prokurorluq	2 956 658891,0
7.3.1.	məhkəmə hakimiyyəti	145 974083,0
7.3.2.	hüquq mühafizə	2 206 248949,0
7.3.3.	prokurorluq	129 953915,0
7.3.4.	məhkəmə qərarlarının icrası	10 000 000,0
7.3.5.	hüquqi yardım	5 562128,0
7.3.6.	məhkəmə hakimiyyəti, hüquq mühafizə və prokurorluq sahələrində aid edilən digər fəaliyyətlər	458 919816,0
7.4.	Təhsil	4 549 916090,0
7.4.1.	məktəbəqədər təhsil	453 018349,0
7.4.2.	ümumi təhsil	2 371 983758,0
7.4.3.	peşə təhsili	77135017,0
7.4.4.	orta ixtisas təhsili	101 114 397,0
7.4.5.	ali təhsil	134 806 154,0
7.4.6.	əlavə təhsil	20 727009,0
7.4.7.	təhsil sahəsində tətbiqi tədqiqatlar	7 586356,0

7.4.8.	təhsil sahəsində digər müəssisə və tədbirlər	1 383 545 050,0
7.5.	Səhiyyə	1 871 294029,0
7.5.1.	poliklinikalar və ambulatoriyalar	2 165901,0
7.5.2.	xəstəxanalar	231 490056,0
7.5.3.	səhiyyə sahəsində tətbiqi tədqiqatlar	9 483230,0
7.5.4.	səhiyyə sahəsində proqramlar və digər xidmətlər	1 628 154842,0
7.5.4.1.	icbari tibbi sığorta fonduna ayrılan vəsait	1 375 987 690,0
7.6.	Sosial müdafio və sosial təminat	4 542 232496,0
7.6.1.	sosial müdafio	521 285835,0
7.6.2.	sosial təminat	6 269878,0
7.6.3.	sosial müdafio və sosial təminat sahələri üzrə tətbiqi tədqiqatlar	50 000,0
7.6.4.	sosial müdafio və sosial təminat sahələri üzrə digər müəssisə və tədbirlər	4 014 626783,0
7.6.4.1.	Dövlət Sosial Müdafio Fondunun büdcəsinin balanslaşdırılması məqsədilə dövlət büdcəsinin öhdəliklərinin maliyyələşdirilməsi üçün ayrılan vəsait	1 392000000,0
7.7.	Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu bəhədən olan digər fəaliyyət	574 755888,0
7.7.1.	mədəniyyət və incəsənət sahəsində fəaliyyət	232 942212,0
7.7.2.	televiziya, radio və nəşriyyat	67 589813,0
7.7.3.	bədən tərbiyəsi və gənclər siyasəti	71 013450,0
7.7.4.	yaradıcı ittifaq, cəmiyyət və dini tədbirlər	22 073 699,0
7.7.5.	mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti sahəsinə aid olan digər müəssisə və tədbirlər	181 136714,0
7.8.	Mənzil və kommunal təsərrüfatı	367 083 119,0
7.8.1.	mənzil təsərrüfatı	69 078201,0
7.8.2.	kommunal təsərrüfatı	183 593 917,0
7.8.3.	su təsərrüfatı	3 407499,0
7.8.4.	mənzil və kommunal təsərrüfatı ilə bağlı digər xidmətlər	111 003502,0
7.9.	Kənd təsərrüfatı	1 102 593 587,0
7.9.1.	kənd təsərrüfatı tədbirləri	546 216731,0
7.9.2.	baytarlıq	48 458232,0
7.9.3.	meliorasiya	499 833 624,0
7.9.4.	kənd təsərrüfatı üzrə digər müəssisə və tədbirlər	8085 000,0
7.10.	Ətraf mühitin mühafizəsi	376 872 901,0
7.10.1.	bioloji zənginliyin qorunması	10185927,0
7.10.2.	torpaq və yerquruluşu	18 600 000,0
7.10.3.	hidrometeorologiya tədbirləri	11 058407,0
7.10.4.	məşə təsərrüfatı	20 028759,0
7.10.5.	balıqçılıq və ovçuluq	1 566159,0
7.10.6.	ərazilərin təmizlənməsi, çirkab suların yığılması və təmizlənməsi	315 046 649,0
7.10.7.	ətraf mühitin mühafizəsi sahəsinə aid edilən digər xidmətlər	387000,0
7.11.	İqtisadi fəaliyyət	7 787 986996,0
7.11.1.	nəqliyyat və rabitə	528 123383,0
7.11.2.	iqtisadi və kommersiya fəaliyyəti	54 395210,0
7.11.3.	tikinti və şəhərsalma	6 309 440300,0
7.11.3.1.	dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri)	2482900 000,0
7.11.3.2.	işğaldan azad olunmuş ərazilərin yenidən qurulması və bərpaası	3 825 000 000,0
7.11.4.	geodeziya və faydalı qazıntılar	9 095 000,0
7.11.5.	yanacaq və enerji kompleksi	6 155 000,0
7.11.6.	iqtisadi fəaliyyət sahələri üzrə tətbiqi tədqiqatlar	144 000,0
7.11.7.	iqtisadi fəaliyyət ilə bağlı digər xidmətlər	880 634103,0
7.12.	Əsas bölmələrə aid edilməyən xərclər	1 390 324 201,0
7.12.1.	ehtiyat fondu	410 000 000,0
7.12.1.1.	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Ehtiyat Fondu	300 000 000,0
7.12.1.2.	dövlət büdcəsinin ehtiyat fondu	110 000 000,0
7.12.2.	məqsədli büdcə fondu	523 940 000,0
7.12.2.1.	müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi məqsədli büdcə fondu	523 940 000,0
7.12.2.1.1.	işğaldan azad olunmuş ərazilərin yenidənqurulması və bərpaası	175 000 000,0
7.12.3.	valyuta konvertasiyası	4 000 000,0
7.12.4.	əsas bölmələrə aid edilməyən tədbirlər üzrə digər fəaliyyət	452 384 201,0
7.12.4.1.	dövlət ehtiyatlarının yaradılması	45 000 000,0
7.12.4.2.	fövqəladə halların nəticələrinin aradan qaldırılması ilə bağlı xərclər	20 000 000,0
7.12.4.3.	ehtiyat və ya istifadəyə buraxılmıx hərbiçilər mənzil kirayəsi ilə bağlı xərclər	14366639,0
7.12.4.4.	sosial-iqtisadi və digər tədbirlər üzrə xərclər	373 017 562,0

Maddə 8. Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il dövlət büdcəsinin xərcləri funksional və iqtisadi təsnifatın qaraqları səviyyəsində bu Qanunun əlavəsində verilmis məbləğlərdə təsdiq edilmiş.

Maddə 9. Azərbaycan Respublikasının şəhər və rayonları üzrə gəlirlər 13 865 000 000,0 manat, o cümlədən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi məqsədli büdcə fonduuna aid olan məbləğ 136660 000,0 manat, yerli xərclər 784 803 000,0 manat, gəlirlərin yerli xərclərdən artıq olan və mərkəzləşdirilmiş gəlirlərə aid edilən hissəsinin məbləği 12 953 045 000,0 manat, yerli gəlir və xərcləri tənzimləmək üçün mərkəzləşdirilmiş xərclərdən ayrılması nəzərdə tutulan vəsaitin yuxarı həddi 9 448 000,0 manat məbləğində təsdiq edilmiş.

Sıra №-si	Şəhər və rayonların adı	Gəlirlər		Yerli xərclər	Gəlirlərin yerli xərclərdən artıq olan və mərkəzləşdirilmiş gəlirlərə aid edilən hissəsinin aşağı həddi	Yerli gəlir və xərcləri tənzimləmək üçün mərkəzləşdirilmiş xərclərdən ayrılması nəzərdə tutulan vəsaitin yuxarı həddi	
		cəmi	o cümlədən				
Şəhərlər							
1.	Bakı	12596770000	113967000	349 195 000	12 133 608 000	0	
2.	Gəncə	100090000	1808000	40076000	58206000	0	
3.	Lənkəran	34720000	2560000	9500000	22660000	0	
4.	Mingəçevir	34600000	65000	14816000	19719000	0	
5.	Naftalan	9600000	2000	3138000	6460000	0	
6.	Sumqayıt	188890000	2455000	31535000	154900000	0	
7.	Şəki	35100000	1893000	7989000	25218000	0	
8.	Şirvan	31240000	1790000	5158000	24292000	0	
9.	Yevlax	24500000	2753000	7337000	14410000	0	
10.	Xankəndi						
Rayonlar							
11.	Ağsəron	80060000	166000	11096000	68798000	0	
12.	Ağcabədi	22630000	1732000	6378000	14520000	0	
13.	Ağdam	9470000	35000	7600000	1835000	0	
14.	Ağdaş	12680000	12000	6345000	6323000	0	

15.	Ağdərə					
16.	Ağstafa	10 900 000	41 000	5 291 000	5 568 000	0
17.	Ağsu	15 790 000	1 049 000	5 453 000	9 288 000	0
18.	Astara	15 630 000	10 000	4 440 000	11 180 000	0
19.	Balakan	9 460 000	23 000	4 359 000	5 078 000	0
20.	Beyləqan	15 070 000	33 000	4 921 000	10 116 000	0
21.	Bordə	19 500 000	61 000	6 872 000	12 567 000	0
22.	Biləsuvar	16 600 000	17 000	5 238 000	11 345 000	0
23.	Cəbrayıl	2 510 000	16 000	3 708 000	0	1 214 000
24.	Cəlilabad	13 870 000	35 000	6 361 000	7 474 000	0
25.	Daşkəsson	6 880 000	1 000	3 610 000	3 269 000	0
26.	Füzuli	14 700 000	17 000	7 193 000	7 490 000	0
27.	Gədəbəy	9 660 000	41 000	7 642 000	1 977 000	0
28.	Goranboy	12 040 000	20 000	6 787 000	5 233 000	0
29.	Göyçay	18 270 000	16 000	5 610 000	12 644 000	0
30.	Göygöl	19 630 000	9 000	6 066 000	13 555 000	0
31.	Hacıqabul	9 000 000	12 000	4 628 000	4 360 000	0
32.	Xaçmaz	41 330 000	1 544 000	8 249 000	31 537 000	0
33.	Xızı	5 270 000	5 000	3 277 000	1 988 000	0
34.	Xocəli	980 000	3 000	2 050 000	0	1 073 000
35.	Xocəvənd	1 220 000	25 000	2 424 000	0	1 229 000
36.	İmişli	39 700 000	1 711 000	5 732 000	32 257 000	0
37.	İsmayilli	14 440 000	10 000	6 428 000	8 002 000	0
38.	Kəlbəcər	3 000 000	4 000	4 941 000	0	1 945 000
39.	Kürdəmir	15 990 000	18 000	4 829 000	11 143 000	0
40.	Qax	6 100 000	15 000	5 453 000	632 000	